

Zastavení Kocův mlýn

O bitvě z 5. října 1620 jsme si již povídali. Přestože svým rozsahem, či počtem padlých nepatřila mezi významné, představovala pro řadu místních osobní tragédii. V ústním podání se vyprávělo, že v rybníce pod Vraždou tehdy voda zčervenala od krve těch, kteří si zde ošetřovali svá zranění.

Mlýn na rybníce pod Stráží, ve kterém tehdy hospodařil mlynář Koc - vyznáním kališník, byl císařskými vojáky vyrabován, vypálen a mlynář na místě oběšen. Ještě na počátku 20. století zde býval tabulkou označen jeho údajný hrob pod mohutným kaštanem. Pomístní názvy pahorků Koců a Koců podnes evokují souvislost s někdejší událostí a jeho příjmením. Potok dnes teče novým napřímeným korytem středem údolí. Jen těsně pod lesem Stráž, můžeme najít staré suché koryto, kterým přitékala voda od radošického mlýna do zrušeného rybníka pod svahem Vraždy. Tady mezi trnům, osikami a kopřivami jen dobře zasvěcený najde nevelký obelisk, spíše se podobající milníku, bez jakéhokoliv nápisu. Má nějakou souvislost s dávnou zdejší tragédií?

Bitvu dodnes připomínají také další dva pomístní názvy – návrší „Vražda“ a les „Vypálený“. Vražda snad proto, že někteří císařští zde byli pobiti až poté, když odmítli, už jako zajatci, začlenění do řad žoldnéřů Anhaltových. Návrší Vražda bývalo v té době osluněné, v horní části porostlé vřesem a nepravidelně roztroušenými jalovci, plné hmyzu, mraveniště a koroptví. Zalesněno bylo až o mnoho let později. Les na pravém břehu potoka nese jméno po tehdejší vypálení Buquoyem. Požár lesa měl znemožnit, nebo alespoň ztížit stavovským pronásledování císařských.

Při ústupu potkali císařští v Dožicích ještě kališnického kněze, který se vracel z kostelíka na Kamýku do farního kostela v Budislavicích. Nelenili a v lesíku při cestě jej zabili potupnou smrtí a celé Budislavice jako doupe kacířské vypálili. Stát prý zůstalo jen jediné stavení.

V zapalování vsí osvědčili císařští žoldnéři svou praxi také o dva dny později v nedalekém Poříčí, které rovněž bez zábran vydali ohni. Od té doby nese dvojslovný název Spálené Poříčí.

Děkujeme občanu Karlu Kabátníkovi za laskavé svolení pro použití jeho textů a materiálů.